CĂLĂTORIILE FANTASTICE ALE LUI
BILL GAZON
PLUTONUL DE EXECUȚIE
No. 49
SERIE NOUĂ

CĂLĂTORIILE FANTASTICE ALE LUI BILL GAZON

PLUTONUL DE EXECUŢIE

Nr. 49

Războiul mondial, pe urma căruia sângerează încă astăzi neamurile, a distrus temelia a mii de familii, susţinătorii lor căzând pe câmpul de luptă, iar unii membri risipindu-se la toate vânturile.

Tânărul Bill Gazon şi-a pierdut şi el părintele şi bruma de avere ce o agonisise acesta. Rămas astfel singurul susţinător al familiei, se străduie să-şi clădească o existenţă nouă. În pieptu-i însă colcăie dorul de călătorii, de întreprinderi mari, de a se avânta prin ţări străine. Pe de altă parte, mamă-sa jeleşte pe fiica ei Thea, sora lui Bill Gazon, care, când nici nu împlinise bine zece ani, a fost trimisă, cu puţin înainte de izbucnirea războiului, la o familie prietenă din Moscova, spre a-şi petrece acolo vacanţa. De atunci însă, nu se mai ştie nimic de dânsa.

Lacrimile mamei sale sădesc în inima lui Bill Gazon hotărârea de a căuta pe sora-i dispărută şi, în cele din urmă, reuşi chiar s-o convingă să-l lase să plece. Trebui însă să-i făgăduiască solemn că nu se va abate niciodată de pe calea cinstei. Şi, astfel, sprijinindu-se numai pe propriile-i puteri, porni ocolul în jurul lumii. Destinul şi datoria ce şi-o luase de a găsi pe sora sa îl purtară prin ţări străine, unde avu de înfruntat nenumărate pericole. În acelaşi timp însă, cunoscu diferite categorii de oameni şi neamuri, din proprie experienţă, mult mai bine decât din cititul atâtor cărţi de călătorie.

Cititorii noştri îl vor aprecia, prinzând imediat simpatie de dânsul şi parcurgând, în tovărăşia lui, cele mai variate primejdii, prin mijlocul ţărilor şi locuitorilor de pe toate continentele.

E fapt constatat că numai acela care e nevoit să răzbată prin înseşi forţele lui pătrunde rostul şi sufletul noroadelor, iar nu călătorul care e înarmat cu bani. Acesta nu va vedea decât partea superficială, pe când celălalt va cunoaşte miezul. Şi Bill Gazon, pornind aproape fără nicio lescaie, ci bizuindu-se numai pe munca lui, va trăi evenimente şi va trece prin emoţii, adeseori de un tragic zguduitor, ce nu sunt date omului bogat să le guste.

Să-l însoţim!

PLUTONUL DE EXECUŢIE

Capitolul 1
Voluntari împotriva lui Franco

Abia acum i se luă lui Bill ceaţa de pe ochi, amintindu-şi ceea ce citise într-un ziar despre hotelul Colon din Barcelona, care devenise chiar sediul acestor consilieri străini şi al serviciilor secrete aferente, de genul NKVD-ului din Rusia Sovietică, condus la vremea aceea de Jagoda, instrumentul docil al lui Stalin, responsabil pentru atâtea atrocităţi comise chiar şi în rândul propriilor oameni.

Că acum Bill şi prietenul lui Sam nimeriseră din întâmplare şi spre nenorocul lor chiar în mijlocul acestui viespar, căzând din lac în puţ, tânărului, nu-i mai rămăsese nicio îndoială.

Cu siguranţă fuseseră confundaţi cu doi voluntari, probabil din contingentul republican american, altfel nu s-

ar fi putut comite acea confuzie. Dat fiind pielea neagră ca de drac a prietenului său Sam, şi de îndată după descoperirea erorii nu puteau să se aştepte la nimic bun.

Numai de nu i-ar lua drept spioni în slujba Spaniei naţionaliste şi să-i împuşte pe loc, şi chiar dacă nu ar fi fost cazul, cine să mai lase din mână asemenea martori preţioşi, care la o adică puteau divulga multe?

Bill aproape că nu se mai miră când auzi dialogul care urmă în limba rusă între cei doi, un general se pare, deşi nu purta uniformă, şi un anume Vetrov.

Acesta din urmă relată pe scurt întâmplarea în care tinerii au fost culeşi de pe drum, în limuzină, şi acum generalul i se adresă lui Bill direct în engleză.

Fireşte, Bill se feri să admită că vorbea excelent rusa, pentru a nu ridica noi suspiciuni, întrucât cu siguranţă în acest caz ar fi putut fi consideraţi spioni infiltraţi de către rebelii lui Franco. Şi până să-şi dovedească nevinovăţia s-ar fi trezit mai degrabă cu un glonţ în ceafă, specialitatea temutului serviciu de spionaj şi represiune, exportat până şi pe pământ spaniol.

Bill răspunse cuminte în engleză şi în lipsa altei idei se mărgini să spună adevărul.

Oricum, dacă se va afla ulterior că a minţit se putea socoti ca şi mort şi îngropat, sovieticii socotindu-i spioni, fără să-şi mai bată capul să cerceteze cazul în continuare.

Pentru a-şi proba sinceritatea, atât Bill cât şi Sam nu au omis să facă referiri la arsenalul descoperit în vila japonezilor din care tocmai reuşiseră să evadeze.

De abia după ce menţionaseră toate acestea, „grangurul” cel din spatele biroului din lemn nobil de mahon păru să-i creadă, dând cu gravitate din cap.

— Ei bine, de-abia acum vă cred că aţi spus adevărul. Dacă omiteaţi cel mai mic amănunt, pentru noi eraţi spioni şi soarta acestora, vă daţi seama, este cunoscută.

Probabil că omul acesta, care deţinea fără îndoială o mare putere şi era bine informat, avea cunoştinţă de vila

japonezilor. Nu era exclus ca tocmai republicanii să fi fost beneficiarii unor asemenea tranzacţii de armament, şi nu franchiştii, iar faptul că Bill nu ascunsese nimic înclinase balanţa în favoarea sa.

— Domnule comandant, încheie Bill pledoaria sa, noi nu suntem partizanii nici uneia dintre părţi şi ducem numai războiul nostru propriu. Vreau doar s-o eliberez din mâinile japonezilor pe sora mea şi doar atât. Vă mulţumim pentru ajutor, dar acum dorim să plecăm. Cât despre discreţia noastră, puteţi să fiţi sigur. Măcar atât vă datorăm pentru faptul că ne-aţi salvat viaţa.

Bill spusese toate acestea sperând să-l înduplece pe omul acesta puternic să-i lase în pace, ca să-şi vadă fiecare de războiul său, dar raţiunea rece şi tăioasă ca lama oţelului îi spunea că în niciun caz vorbele nu-l vor putea înduplеca pe omul acesta.

Şi aşa a şi fost!

— Ce spui dumneata acum, sau mai degrabă ce propui, Mister Gazon, pur şi simplu nici nu intră în discuţie. Odată ajuns aici devii omul nostru, şi asta împreună cu prietenul dumnitale, sau nu mai exişti deloc. Sper că ai atâtea grăunţe în cap să pricepi că nu pot lăsa să cutreiere liber doi oameni care mâine ar putea să ajungă în mâinile inamicului şi să ne trădeze. Cu voia sau fără voia dumitale, mijloace de convingere se vor găsi întotdeauna.

— Vă dau cuvântul meu de onoare…

— Mă faci să râd, domnule! Dumneata ştii ce e în joc aici? Viitorul unei naţiuni! în fond, de ce n-aţi intra ca voluntari în rândurile noastre? Dacă vă dovediţi loialitatea, poate că şi noi vom fi în stare să vă ajutăm la un moment dat. Ştii, în problema aceea a dumnitale cu fetele răpite…

Bill era pe deplin convins că nici generalul nu credea ce spune. Pe de altă parte, dacă vroiau să s cape de aici trebuiau să dea dovadă de foarte mare rafinament şi viclenie.

Tocmai de aceea Bill se prefăcu înviorat dintr-o dată, se îndreptă de şale, după care spuse cu o jumătate de gură:

— Ne-am mai putea gândi la propunerea asta, domnule general? Dacă ne promiteţi ajutorul lucrurile se schimbă, dar tot aş vrea să discut problema cu prietenul meu Sam.

— Fireşte, domnule Gazon! Ai timp până diseară. Vetrov, se adresă el din nou individului cel scund şi masiv, condu-i pe aceşti onorabili „senores”. Dar vezi, poartă-te delicat, s-ar putea să ne fie viitorii noştri aliaţi.

Vetrov, celui căruia i se adresase generalul, îşi luă imediat treaba în serios.

Mai întâi îi dezarmă pe cei doi prieteni, care se ştie că îşi făcuseră pe numele lor câteva arme uşoare, de revolverele pentru autoapărare din arsenalul baronului Nagatsy.

Aceste arme, Bill şi Sam le dosiseră cum putuseră mai bine, dar în timpul interogatoriului din biroul generalului, Bill a fost nevoit să dea totul la iveală.

— *Compadres,* le spusese el într-o spaniolă aproximativă, de astea nu avut nevoie acum. Dat alte arme vouă poate mâine.

Ce era de făcut? Cei doi tineri trebuiau să se mulţumească cu atât.

Era îndoielnic că ar fi reuşit să iasă vii din perimetrul hotelului dacă s-ar fi hotărât să opună rezistenţă.

Peste tot mişunau gărzi, patrule sau soldaţi izolaţi, chiar şi pe coridoarele întortocheate ale luxosului hotel.

Capitolul 2
Hotelul Colon

Vetrov o pornise înainte ca un adevărat amfitrion ce se dădea, dar în spatele său gata de intervenţie era Miguel, urmat de alţi doi soldaţi înarmaţi. Aceştia intraseră în birou la un semnal dat la terminarea discuţiei, de către general, care apăsase fără îndoială vreun buton secret aflat în spatele imensului său birou, ca să-i facă să apară.

„Turul de onoare” al hotelului n-a durat mult, au coborât doar două etaje fără a uza de comodităţile ascensorului, după care s-au oprit în faţa uşii camerei cu numărul 422, pe care Vetrov o deschise cu una dintre cheile aflate la brelocul său.

Se dădu doi paşi în spate, schiţă un semn lui Bill, care păşi înainte să „facă onorurile”…

Spre surprinderea sa, Bill şi Sam se aflau în faţa unei camere de hotel ca oricare alta, prevăzută cu tot confortul.

Chiar dacă vremurile erau tulburi în Spania, mobilierul şi interiorul acestei încăperi de hotel n-o arătau, cu siguranţă.

Vetrov le mai ură încă odată din prag şedere plăcută, dar din tonul vocii acestui om ursuz cei doi tineri nu au putut reţine nicio ironie.

Cu toate acestea, zgomotul produs de răsucirea cheii în broască le păru amândurora destul de semnificativ.

Nu erau, după cum stăteau lucrurile, decât două biete

păsările prinse într-o colivie de aur.

— Na-ţi-o frântă că ţi-am dres-o. Dintr-una am dat în alta, sărmane Sam, îşi începu Bill pledoaria imediat ce se văzură singuri.

— *It looks that way!* Aşa se pare! se mărgini să constate Sam. *It had to be there a catch!* Trebuia să fie undeva un clenci!

Oricum, era prea frumos să fie adevărat, oftă bunul şi nu mai puţin scepticul Sam.

— Aşa o fi, dar hai să nu ne pierdem cumpătul.

Puteam fi împuşcaţi pe loc dacă ne considerau spioni, unde se vede că şi adevărul serveşte uneori la ceva, reflectă Bill mai mult pentru sine, întrucât Sam, pus pe treabă cum era, şi trecuse la examinarea camerei şi-a posibilelor modalităţilor de a spăla putina.

Dar inspecţia lui Sam nu-i răpi mult timp. Nimeriseră într-o *„single”,* adică aveau la dispoziţie o singură cameră, ce-i drept utilată cum se cuvine. Antreu, dulap pentru haine, baie, chiar şi o mică debara pentru bagaje, goală complet de data asta.

Camera dispunea de un pat dublu, dulapuri, măsuţe, perdele groase la geamuri, pentru a împiedica să intre soarele înăuntru pe timpul zilei în caz că oaspeţii vroiau să tragă un pui de somn.

Mai mult chiar, pe o noptieră se afla un vas cu fructe de sezon, o carafă cu apă şi două pahare.

Primul lucru pe care îl făcu Sam a fost să dea draperiile la o parte şi să privească undeva în spatele hotelului, ca să examineze peisajul înconjurător.

Nu-i plăcea deloc ceea ce vedea, pentru că începuse să mârâie în felul său caracteristic. Semn de rău augur pentru Bill.

De fapt, el nici nu se aştepta la prea multe din toate punctele de vedere, deoarece cu siguranţă „amfitrionii” lor nu i-ar fi adăpostit într-o încăpere din care s-ar fi putut evada uşor.

Şi aşa şi era!

Atât doar că cele două ferestre, situate la etajul patru, dădeau într-o curte posterioară, care se dovedi pur şi simplu un teren de… instrucţie.

Aici patrulau chiar mai mulţi soldaţi decât în faţa intrării principale, şi câţiva tineri spanioli sub îndrumarea instructorilor din străinătate făceau exerciţii de aruncare a grenadelor.

Ceva mai în spate, la adăpostul coronamentului bogat al unor copaci fusese instalat un post de observaţie, iar chiar la baza unui arbore uriaş se afla o maşină de luptă, un tanc fără îndoială, unde unei grupe de recruţi i se făcea instrucţie aplicată.

Mereu alţi şi alţi tineri se urcau pe maşină şi se iniţiau pe turelă în timp ce instructorul o manevra rapid în toate felurile.

— Ei drăcie! făcu Sam, care privea alături de prietenul său această „demonstraţie” ad-hoc” de *manu-militari*, manevră militară. Ticăloşii ăştia ştiu că ne-ar putea lua ca din oală dacă am încerca să o ştergem!

Dar Bill îşi duse un deget la buze, făcându-şi prietenul atent.

Cine ştie dacă camera lor nu mai beneficia de „facilităţi ascunse”, pentru a se verifica şi pe această cale buna credinţă a musafirilor de ocazie.

Dar prietenul său Sam, înzestrat nu numai cu forţa muşchilor, dar şi cu o inteligenţă pe măsură, îi făcu la rândul său un semn din cap că înţelege continuând amândoi o conversaţie inofensivă.

Până la urmă cei doi prieteni au căzut de acord, parţial prin semne, parţial vorbindu-şi în şoaptă, doar în toaletă, asupra strategiei comune pe care erau nevoiţi să o adopte în acest caz.

Mai mult decât atât, în momentele de pauză în care discuţia cu voce tare înceta, Bill dădea drumul la apă în cada de baie, sugerând că era pe cale de a se îmbăia,

ceea ce corespundea la urma urmei parţial adevărului.

Cei doi oameni chiar aveau nevoie de o baie caldă după toate avatarurile de peste zi.

Să nu uităm că n-au prea dormit nici în noaptea precedentă, iar evenimentele trăite îi marcaseră profund.

Nu atât trupul, cât spiritul obosise, în această hărţuire perpetuă cu spectrul morţii mereu aproape, şi nici acum nu se puteau considera salvaţi.

Până la urmă, după ce şi-au terminat baia, Sam propuse:

— *Bill*, *let's make the most of it*. Bill, haide să profităm de avantajele situaţiei. Să tragem un pui de somn sănătos.

Ceea ce spre cinstea lor, celor doi prieteni le reuşi.

Capitolul 3
Condamnaţi la moarte

Un ciocănit insistent la uşă îl trezi pe Bill din somnul cel mai dulce.

Se făcea că o găsise în sfârşit pe sora lui, Thea, şi o înapoiase mamei sale aşa cum îi promisese, întorcându-se în patrie.

Cât despre bunul lui prieten Sam, pe care-l câştigase urmându-şi ţelul prin lumea largă, acesta se întorsese în Statele Unite pentru a-şi regla anumite treburi personale, cu făgăduiala fermă de a se reîntoarce cât mai curând.

Bill era în sfârşit fericit, şi toate grijile sale risipite, iar apropierea întâlnirii cu prietenul său Sam îl umplea de bucurie…

Se făcea că Sam se înapoiase chiar în clipa aceea şi bătea nerăbdător la uşă, numai că el, Bill, care între timp adormise, era atât de toropit încât nu mai era în stare să-şi adune puterile ca să deschidă uşa.

Dar ce-a fost asta?

Glasul prietenului său Sam răsună chiar lângă el, răspunzând chemării stăruitoare de afară prin binecunoscutul mormăit pe care îl cunoştea de-acum prea bine.

— *OK, I am coming now*. Bine, vin chiar acum!

Vraja visului se risipi în secunda următoare, când în pragul uşii apăru figura ursuză a „camaradului” Vetrov, urmat în spate de siluetele a doi inşi înarmaţi până în dinţi, cu arme automate Tokarev T 33, nou nouţe, de

acelaşi calibru ca al celor pe care Bill avusese „plăcerea” să le contemple în vila baronului Nagatsy.

Nu era deloc exclus ca acesta să facă şi contrabandă cu arme, alimentându-i după caz atât pe republicani cât şi pe naţionaliştii lui Franco.

— Scularea! comandă Vetrov. Comandantul nostru vă aşteaptă. Timpul de gândire a expirat.

Fără să rostească o vorbă, tinerii l-au urmat pe Vetrov cu gărzile sale, refăcând traseul îndărăt.

Generalul, al cărui nume rămânea necunoscut pentru Sam şi continua să troneze în spatele aceluiaşi birou de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat, şi nu trecuseră vreo cinci ore de la ultim întrevedere, ci doar câteva minute.

— Ei, ce aţi hotărât, domnilor? îi întrebă acesta direct. Sprijiniţi guvernul legal al Spaniei republicane sau sunteţi adepţii rebelilor?

De parcă problema s-ar fi putut pune numai în aceşti termeni, în alb şi negru!

Bill cunoştea şi el morala dogmei comuniste, care nu-i lăsa omului loc de „întors”. Pentru aceştia întotdeauna „cine nu-i cu noi, este împotriva noastră”. Şi cine e împotriva noastră trebuie eliminat!

— Ne alăturăm gărzii republicane, deşi nu suntem cetăţeni spanioli.

Vreau să sper că prin acest gest mă aştept să capăt sprijin la moment dat pentru a-mi elibera sora din mâinile japonezilor, o mai drese Bill pentru a câştiga fireşte la capitolul credibilitate.

— Foarte înţelept din partea voastră! Despre ultima chestiune vom mai vorbi. Mai întâi însă trebuie să vă câştigaţi meritele în luptă. Chiar în seara asta veţi pleca cu un contingent la Guadalajara.

După câte mi-aţi spus, aveţi pregătire suficientă în mânuirea armelor de foc, aşa că puteţi fi consideraţi instruiţi. Veţi face parte din compania locotenentului Diego Hernandez. Succes c*ompadres*!

Vocea imperturbabilă a civilului cărunt se curmă brusc şi omul nu le mai acordă nicio atenţie, cufundându-se în hârtiile sale.

Prin aceste ultime cuvinte care parafau ca o sentinţă, soarta celor doi prieteni, Bill şi Sam, fusese hotărâtă.

* *

*

O noapte întreagă au călătorit cei doi prieteni într-un camion cu prelată în direcţia capitalei Madrid.

Alături, aşezaţi strânşi unul într-altul, pe una dintre băncile improvizate ale unui camion destinat transportului de marfă rechiziţionat pentru nevoile armatei republicane, stăteau o parte dintre recruţii brigăzii de voluntari, care urmau să intre încă de dimineaţă direct în focul luptei.

Şi-n această privinţă locotenentul Hernandez, un bărbat voinic, cam la vreo 40 de ani, cu barbă şi mustăţi negre ca pana corbului, a fost extrem de categoric.

— *Compadres,* li s-a adresat el. Am fost informaţi că două brigăzi italiene de blindate vor trece încă din noaptea asta peste podul de pe râul Henares, cu intenţia să ia poziţie în oraş.

Sperăm să nu o facă, întrucât avem agenţii noştri, care au dinamitat podul.

Chiar şi în cazul unei operaţii nereuşite, restul brigăzilor trimise de dictatorul Mussolini ar putea totuşi pătrunde în oraş.

Misiunea noastră este să respingem inamicul. Astfel vom ajuta capitala. S-a înţeles?

Fireşte că răspunsul a fost unul unanim. Nici nu se putea altminteri.

Încă pe când se lumina de ziuă, de departe s-a putut distinge canonada tirurilor de artilerie dintre cele două forţe beligerante, garnizoana armatei republicane care rezista în oraş şi cea a atacatorilor.

Misiunea lui Hernandez era tocmai de a crea o breşă în coasta adversarilor şi a asigura apărătorilor oraşului o gură de oxigen.

Iată, gândi Bill, că vrând-nevrând, întrucât se aflau în Spania, fuseseră prinşi între cele două fronturi, deşi până atunci reuşiseră să evite cu succes o asemenea catastrofă.

N-avea nici cel mai mic interes să-şi piardă viaţa pentru o cauză care nu le aparţinea, eşuând în planul de salvare al surorii lui, şi producându-i mamei sale o durere şi mai mare.

Acceptase să se implice sperând într-o oportunitate de evadare, care încă până acum, spre disperarea sa, nu se produsese.

În ce priveşte camarazii lui de conjunctură, aceştia chiar că alcătuiau o adevărată babilonie. Se constituiseră în grupuri ce vorbeau franceza, alţii în olandeză, rusă şi chiar câteva limbi nordice, ca suedeza şi finlandeza.

Erau şi americani printre ei, dar fuseseră urcaţi în alte camioane.

Cât despre Guadalajara, unde urma să li se hotărască soarta, Bill mai ştia câte ceva din ziarele vremii.

Era situat în provincia La Alcarria, la şaizeci de kilometri de Madrid.

Oraşul fusese fondat de către mauri în secolul al optsprezecelea, şi aşezat de împrejurări exact pe graniţă, de muie îşi trage şi numele, acela de Râul de Piatră, sau Valea Fortăreţei, în consonanţe maure, chemându-se Wad-al-Hajara, de unde şi numele de astăzi.

Dar Bill nu mai avea răgazul să îşi rumege gândurile pană la capăt. Somnoros şi pătruns de răcoarea nopţii în acel început de martie, resimţi din plin ghiontul comandantului de pluton, sârbul Stepau Basici, care-l scoase complet din starea lui de letargie.

Uriașul proiectil de artilerie se sparse atât de aproape, încât lui Bill i s-a părut că...(pag. 27)

— Jos, toată lumea să coboare! urlă acesta într-o spaniolă destul de curgătoare.

Bill şi Sam se puteau acum felicita că reuşiseră să doarmă o după-amiază întreagă la hotelul Colon. În continuare, perspectiva odihnei era cât se poate de îndepărtată.

Dacă nu cumva somnul cel mai profund, somnul de veci, le va da târcoale!

Cum s-a mai amintit, cu mult înainte de a ajunge să ocupe poziţiile de apărare ce le erau încredinţate, îi făcuse să ciulească urechile vuietul surd, fără pauze, al canonadei, iar îndepărtatul cer al acelei dimineţi de început de primăvară era spoit de un roşu pal, tot mai sângeriu pe măsură ce se apropiau de infernul ce suprima vieţi.

La vreun kilometru de primele clădiri ale periferiei, bubuitul tunurilor şi exploziile tot mai asurzitoare, ce acopereau răsunetul jalnic al sirenelor de alarmă aeriană pornit din mima oraşului, încruntau privirile şi le sporeau pulsul până şi celor mai încercaţi veterani ai câmpului de bătaie.

— Iată-ne în plin război, Sam, se pronunţă Bill strângând în pumni arma ce i se Încredinţase şi căutând să se ţină după camarazii lui care o luaseră înainte.

Deodată, din pământ izbucni cu un trăsnet nemaiîntâlnit un vulcan de bulgări şi schije, o explozie mai răsunătoare decât toate celelalte, în vreme ce o perdea de fum, şi parcă şi de smoală, îi învălui din toate părţile pe noii veniţi.

Uriaşul proiectil de artilerie grea se spărsese atât de aproape, încât lui Bill i s-a părut că i se spărseseră timpanele, şi câtva timp după aceea n-a mai fost în stare să audă, şi desigur, să mai înţeleagă ceva din ce-i striga prietenul său Sam.

Urmărindu-i mai degrabă gestul mâinilor decât vocea,

Bill se străduia să străpungă cu privirea ceaţa neagră ce cobora din văzduhul incendiat, odată cu infernul din prejmă-i.

Şi într-adevăr, era o viziune de iad…!

Când fumul se mai risipi puţin câte puţin, o hecatombă inimaginabilă de trupuri şi carne arsă, secţionată în bucăţele se expunea în toată hidoşenia marasmului uman înaintea lor.

Resturile de trupuri cu picioarele smulse, care mai purtau încă încălţăminte, echipamentele de campanie sfâşiate, berete albastre ori kaki şi bonete cu ciucuri roşii atârnând pe jumătăţi de cranii, din care se revărsa materia cervicală, sediul gândurilor şi sentimentelor umane, toate acestea îi provocară lui Bill o asemenea greaţă, încât vomită chiar acolo, tot ce nu reuşise să digere din cina serii precedente.

Spre oroarea sa, nu departe, la vreo patru metri ceva mai la dreapta, a recunoscut cu greu ceea ce mai rămăsese din sârbului Basici, cu capul secţionat de trunchi.

Mai păstra ochii deschişi îndreptaţi spre ei, aşa cum îl surprinsese moartea sau destinul lui tragic.

Se simţi apucat de braţ imediat ce-şi mai reveni cât de cât şi a perceput că era mai mult târât de către prietenul său Sam înspre un grup de clădiri fortificate aflate la o depărtare de vreo sută de metri mai încolo.

Abia ajunşi la acel adăpost, cei doi prieteni au escaladat zidul unui hangar pe jumătate dărâmat şi s-au pitit cum au putut mai bine aşteptând să se domolească urgia exploziilor.

Unde rămăseseră camarazii, cei din plutonul lor, cei care mai supravieţuiseră, evident că Bill nu ştia.

Încă două ore bune a continuat explozia obuzelor şi bombelor, vuietul stârnit de bombardierele în picaj, ca şi avertismentul sirenelor ce anunţau continuele atacuri aeriene. Cei doi prieteni, strânşi unul în altul, nu s-au

sinchisit să-şi caute camarazii şi nici să iasă pe străzile străbătute de maşini blindate, susţinute din de aviaţie, întrucât nu simţeau nevoia de a se implica într-un război ore nu era al lor.

Fuseseră târâţi fără voie în asta, şi fireşte, nu aveau de gând să devină carne de tun pentru nicio tabără, cea a comuniştilor şi cea a fasciştilor, care-şi găsiseră în Spania locul ideal pentru a-şi experimenta armele şi a câştiga experienţă de luptă în viitoarele lor războaie.

Dar această raţională neimplicare îşi avu consecinţa sa. De îndată ce situaţia se mai calmă, peste ei nimeri o grupă de soldaţi republicani.

Fireşte, au fost socotiţi trădători şi identificaţi de către locotenentul Hernandez, care-şi amintise că făceau parte din plutonul sârbului Basici.

Degeaba au protestat Bill şi Sam că au fost cuprinşi de panică la vederea trupului ciopârţit al comandantului lor nemijlocit şi că aveau de gând să îşi caute plutonul, pentru că asta nu le-a servit la nimic.

Locotenentul Hernandez nu a mai stat pe gânduri, dar chiar înainte de a-şi face cunoscut verdictul, apăru ca din pământ... Vetrov!

Acesta avea însemnele de colonel vizibile pe uniforma sa nouă, şi deci era superiorul pe scară ierarhică a lui Hernandez.

— Aşadar aici sunteţi, trădătorilor! Tovarăşul general-locotenent Mereţkov v-a acordat încrederea şi voi l-aţi trădat! Dacă nu aţi vrut să pieriţi cu cinste în luptă, veţi muri sub rafalele plutonului de execuţie, ca doi trădători ordinari ce sunteţi.

Tribunalul curţii marţiale se întruni *ad-hoc*, dar condamnarea fusese stabilită de dinainte şi judecata nu era decât o sfidare a justiţiei militare, chiar şi în vreme de război.

Au fost aliniaţi alături de alţi trei aşa-zişi dezertori, chiar în faţa unui edificiu cultural arhicunoscut al oraşului,

care era *Palacio del Infantado.*

Un ins în uniforma militară republicană, vădit nemulţumiţi de treaba ce o făceau, i-a legat la ochi şi cu mâinile la spate.

Urmau să servească drept exemplu celorlalţi combatanţi, pentru a descuraja orice chef de evadare din iadul bombardamentelor de artilerie şi aviaţie a acelora care ar manifestat o cât de neînsemnată slăbiciune în luptă. De altfel, aceasta fără speranţe de a fi încheiată cu succes de către apărători.

Ei, Bill, îşi spuse tânărul, iată unde ţi-a fost dat s-o sfârşeşti! Ai supravieţuit atâtor încercări, dar pesemne ulciorul nu merge nesfârşit la apă. Tot se va sparge odată şi odată. Şi uite, acum este momentul.

— Sam, prietene, iartă-mă că te-am târât în această aventură. Îţi mulţumesc pentru prietenia ta şi pentru sprijinul acordat.

Domnul să te binecuvânteze într-o altă lume, poate mai dreaptă şi mai bună…

Adio, Bill, mai murmurară şi buzele prietenului său negru pe un ton resemnat, dar nu stăpânit vizibil de teama morţii, acum, în aceste ultime clipe ale vieţii.

Plutonul se constituise la iuţeală şi după câte se părea, chiar comandantul Vetrov avea să dea comande „foc!”

De ce săvârşea această treabă murdară un ofiţer de rang înalt, nu era greu de înţeles.

Fuseseră ucişi aproape toţi ofiţerii mai mărunţi în grad, cei din partea locului, şi chiar dacă ar fi fost în viaţă, era îndoielnic că şi-ar fi redus cu asemenea uşurinţă proprii luptători, acum când era atâta lipsă de oameni în stare să poarte o armă.

În ceea ce făcea Vetrov se vedea o mare grabă. Nu era vreme de zăbavă, adversarii progresau şi se desluşea tot mai bine un geamăt greoi de motoare, fără îndoială că se apropiau tancurile.

Prin pânza de iută care-i înfăşura strâns capul, Bill îşi

dădea seama că avea să moară într-o zi frumoasă. Soarele ieşise strălucitor de după norul trecător unde stătuse ascuns o vreme.

Vocea tăioasă a colonelului răsună brusc, ca un urlet şi Bill îl auzi ordonând încărcarea armelor:

— Atenţie pluton, arma la ochi, luaţi poziţia de trag…

Ultimele lui cuvinte nu le mai desluşi, deşi auzul îi revenise.

Urletul bombardierelor în picaj, cu siguranţă al înfricoşătoarelor stukasuri, după aprecierea sa, sfâşie înălţimile şi-l acoperi pe cel al blindatelor, după care bubuituri înspăimântătoare au cutremurat parcă întreg pământul, apropiindu-se cu iz de pucioasă, ca un covor de foc şi fum, de teatrul sumarei răfuieli.

Palacio del Infantado nu fusese tocmai un loc fericit ales unde să se consume o execuţie.

Se simţi apucat de braţele vânjoase ale prietenului său Sam şi aruncat la pământ.

Tocmai la timp, întrucât aerul de deasupra lor prinse a vâjâi şi fluiera, străbătut în toate direcţiile de zborul ucigător al schijelor şi sfărâmăturilor din sol. Smulgându-şi cârpele mortuare de pe faţă, cei doi prieteni au zbughit-o la fugă, asumându-şi riscul de a 11 sau nu, nimeriţi de bombe.

Între o moarte sigură. Şi una probabilă, o alegi întotdeauna pe cea din urmă.

Este de fapt un simplu exerciţiu natural, elementar, de supravieţuire.

Au avut noroc. Câţiva civili ce alergau înnebuniţi pe străzi i-au ajutat să se elibereze de legăturile de la mâini şi i-au târât după ei.

Cu toţii grămadă s-au refugiat în incinta Bisericii *Santa Maria*, pe care chiar şi ulii negrii ai războiului se sfiiau să-i producă vreun rău..

O jumătate de oră a durat atacul aerian, şi în acest răstimp anemicul ropot al artileriei antiaeriene i-a însoţit
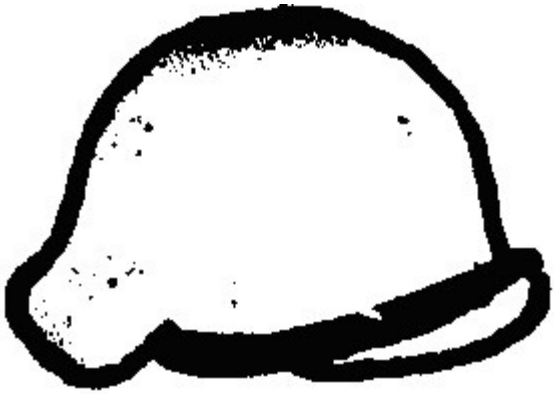
în permanenţă ca o tristă muzică de orgă a războiului din Spania însângerată.